

Bezoekverslag Bang'a en Kasemeni – Oktober 2025

Introductie

In oktober 2025 reisden we opnieuw af naar Bang'a, Kasemeni, Mzuri en Naserian. Wat we aantreffen, raakte ons diep. Dorpen die enkele jaren geleden nog worstelden met droogte, ziekte en uitzichtloosheid, bruisen nu van leven, energie en samenwerking.

Dankzij de steun van onze sponsors en partners konden we samen projecten realiseren die mensen echt verder helpen. En dat voel je overal.

De overheid

Voor het realiseren van de projecten die we doen is het van belang dat de overheid op de hoogte is van hetgeen we doen. In diverse gevallen is een officiële goedkeuring noodzakelijk. Mede door onze resultaten tot op heden is de relatie met de overheid zondermeer goed te noemen. Regelmatig brengen we daarom een bezoek aan Kwale County Government om bij te praten over alles wat speelt. Dit begint vaak met een bezoek aan de Governor, HE Fatuma Achani.

Op bezoek bij Governor Fatuma Achani.

Het bezoek werd gevolgd door een volledige dagtrip met de Governor om diverse locaties te laten zien en officieel te openen.

Met betrekking tot Onderwijs geldt dat de verantwoordelijkheden deels op County niveau liggen (kleuterschool onderwijs) en deels op nationaal niveau (Primary School en hoger), met een vertegenwoordiger per County. De Kwale County verantwoordelijk director is de heer Ahmed Abdi. Ook met hem hebben we uitgebreid gesproken. Hij heeft zijn hulp toegezegd bij de verlenging van de registratie van de Mzuri Primary School en ook de officiële registratie van de Kasemeni Primary School als 'Boarding School'. Het gesprek met Ahmed Abdi vond plaats op de school van Kasemeni. Hij was zeer onder de indruk van alles wat hij zag. Zijn enthousiasme was aanstekelijk: "De vooruitgang hier laat zien wat samenwerking kan doen."

Zorg

Begin 2024 hebben we op diverse kleuterscholen een gezondheidscheck gedaan. De resultaten waren schokkend. Circa 25% van de kinderen was ernstig ondervoed en leed aan bloedarmoede. Daarnaast waren diverse andere ziektes die dringend medische hulp nodig hadden. Begin 2025 hebben we dit herhaald maar veel grootschaliger. De conclusies waren vergelijkbaar. Dit was aanleiding om diverse projecten te starten die tot doel hadden om het gebrek aan water en voldoende verse groente te verminderen. En hiermee de gezondheid sterk positief te beïnvloeden. Hierover meer later in dit verslag.

In juli dit jaar heeft Dutch Dental Care Foundation (DDC), <https://dutchdentalcare.nl/>, met gedeeltelijke financiële ondersteuning vanuit onze Stichting, een bezoek gebracht aan het gebied rondom Kasemeni. Dit was best spannend, er was nog nooit eerder een tandarts in het gebied geweest. Het ervaren team van DDC wist hier echter goed mee om te gaan. Bijna 1200 checks werden gedaan op de gebitten, waarvan bijna 100 bij volwassenen. In totaal had 43 % hulp nodig. Daarnaast werd voorlichting gegeven om (beter) te leren poetsen.

Tijdens ons bezoek kwamen diverse ouders op ons af om hiervoor te bedanken. Bij dezen geven we dit heel graag door aan DDC. Hartelijk dank namens de gemeenschappen van Kasemeni, Mzuri en Naserian.

We zijn nu druk bezig om het geplande healthcheck bezoek van begin 2026 te organiseren. Dit zal een combinatie zijn van artsen, verpleegkundigen en tandartsen, deels afkomstig uit Nederland en deels uit Kenia.

Op de enkele jaren geleden gebouwde zorgpost ontbreekt nog een laboratorium voor het doen van bloed en/of urinetests. We hebben hierover al enkele malen met het Ministerie van Zorg gesproken. Het ziet er naar uit dat het voor het lopende financiële jaar is gebudgetteerd om enkele personeelswoningen te gaan bouwen. Zodra dat ook echt gaat gebeuren, gaan we starten met fondsenwerving voor het laboratorium. De Governor was erg blij met dit signaal van partnership. Wordt vervolgd.

Mzuri Primary School

Zoals bekend, hebben we eerder een compleet nieuwe Primary School gebouwd in Mzuri. Ook hier geldt het gezondheidsprobleem dat naar voren kwam tijdens de healthcheck. We hebben ruim 4.000 m² aanwezig land veranderd in tuinbouwgrond voor het verbouwen van groente en fruit. De kinderen en vooral de ouders hebben de verantwoordelijkheid hiervoor. Het hele stuk tuin is omheind om toegang door koeien en geiten te blokkeren. Ook hebben we een mooie keuken kunnen laten bouwen en zes watertanks geplaatst die worden gevuld met regenwater voor irrigatie. Inclusief enkele omliggende kleuterscholen krijgen nu bijna 400 kinderen iedere dag een goede en gezonde lunch.

Links: de tuin, rechts: de kinderen wachten op hun dagelijkse lunch.

De Governor ruikt aan enkele groenten met de Member of Parliament en de Member of County Assembly die toekijken.

Zoals op de foto's is te zien: droogte is nog steeds een probleem. Toen de watertanks werden geplaatst was het regenseizoen bijna voorbij. We hebben daarom twee tanks met water laten vullen en een extra tank laten bijplaatsen. Mevr. de Governor gaf ter plekke het Ministerie van Water de opdracht om in Mzuri ook een waterdam te realiseren.

We hebben ook een halve dag besteed aan overleg met de ouders. Er bleken verschillende beelden te leven over het gebruik van de tuin, zeker ook tijdens periodes van scholvakanties. In goed overleg is hiervoor duidelijkheid gekomen. Ook leefden er verschillende beelden over de kinderen die klaar zijn met grade 6 en de mogelijkheden en consequenties om naar de boarding school van Kasemeni te gaan inclusief financiële consequenties. Met dank aan de schoolleiding konden alle vragen worden beantwoord. Het is uiteraard aan de ouders en kinderen om hierin voor hen de juiste keuzes te maken.

Kasemeni Primary School

In slechts anderhalf jaar tijd is de Kasemeni Primary School (600 leerlingen) veranderd in een modelschool voor de hele county.

Nieuwe klaslokalen, een keuken, een schaduwrijke ontmoetingsplek, slaapzalen en zelfs een

computerlokaal met 50 computers. In Fase 1 hebben we alle bestaande gebouwen volledig gerenoveerd, toiletten voor jongens, meisjes en leraren gebouwd, een nieuwe toegangspoort en een helemaal nieuw Administration Block (lerarenkamer).

In Fase 2 hebben we het volgende toegevoegd:

- Een shade;
- Een keuken, tuin en watertanks;
- Een computerlokaal, incl. inrichting;
- Slaapzalen voor jongens en voor meisjes.

De shade

Overleg met ouders en anderen in de gemeenschap vond tot op heden plaats onder een paar bomen, maar de meesten zaten vol in de zon. Er is dus nu een prachtige 'shade' gerealiseerd, waardoor dit overleg veel comfortabeler in de schaduw kan plaatsvinden. De 'shade' wordt ook gebruikt voor bijeenkomsten met leerlingen.

Keuken, tuin en watertanks

Als gevolg van de healthchecks hebben we ook bij de Kasemeni Primary School een tuin, een keuken en extra watertanks laten plaatsen. Het concept is gelijk aan dat van Mzuri primary School, alles is alleen ongeveer 50% groter ivm het groter aantal leerlingen. De tuin van 4.000 m² is nu een groene oase vol groenten en fruit. Kinderen en ouders werken er samen aan en ruim 600 kinderen krijgen elke dag een voedzame lunch. De glimlach van de kinderen wanneer ze hun eigen oogst proeven, zegt meer dan woorden ooit kunnen.

Ook hier krijgen de kinderen dus nu iedere dag een lunch met dagelijks andere en verse groenten. De kok Rehema: 'this kitchen is great. No smoke and perfectly equiped. A great pleasure to cook for the children'.

Respectievelijk: bereiden van spinazie, een stukje van de tuin en kok Rehema in actie.

De feedback die we krijgen van de schooldirecteur Salim is dat de kinderen merkbaar meer energie hebben en tijdens de lessen veel beter opletten. Zowel ouders als kinderen als leerkrachten zijn heel blij. De dagelijkse gezonde maaltijden maken echt verschil.

Computerlokaal, incl. inrichting

Bijna uniek is het computerlokaal wat we hebben kunnen realiseren. Kinderen die klaar zijn met de Junior Secondary School zijn over enige tijd eindelijk ook vaardig met computers. Naast het benodigde meubilair, is het lokaal ingericht met vijftig computers (en de lerarenkamer ook met tien), enkele printers en een projector voor de docent. Natuurlijk is er wifi. We hebben een half uur lesgegeven aan de kinderen. Er moet nog veel geleerd worden, maar de eerste resultaten zijn hoopgevend.

Klasse oudste Mercy: 'we finally learn what we only had heard of a little bit but that is of great importance in the world of today and our future'.

Uit beveiligingsoverwegingen hebben we ook camera's en alarm aangebracht in en rondom het lokaal.

Slaapzalen voor jongens en voor meisjes.

Voor kinderen in de hoogste klassen is het vaak een uitdaging om voldoende tijd te hebben om hun huiswerk te doen. De omstandigheden thuis zijn er gewoon niet. Om deze reden (naast veiligheid vooral voor meisjes), is het gebruikelijk dat kinderen in de hoogste klassen 's nachts overblijven op school, de school is dus een 'boarding school'. Tot op heden kunnen de meisjes beperkt overblijven, maar slapen dan op een katoenen laken op een betonnen vloer, in een klaslokaal. Verre van ideaal en niet hygiënisch. Om deze reden zijn we bezig met het bouwen van twee grote slaapzalen, een voor meisjes en een voor jongens. Uiteraard horen hier goede hygiënische faciliteiten bij (wasruimte en toilet). In beide gebouwen is een aparte slaapruiimte voor een ouder die daar 's nachts overblijft om op te letten.

De werkzaamheden aan deze slaapzalen lopen nog enkele weken. Gedurende december kan de inrichting plaatsvinden, zoals matrassen, gordijnen etc. Als begin januari het nieuwe schooljaar begint, kunnen de kinderen van de hoogste klassen 's nachts overblijven. De verwachting is dat de schoolresultaten hiermee een behoorlijke impuls krijgen.

De werkzaamheden zijn nog bezig, maar op de foto's een zijkant, de gang en de voorkant van een van de slaapzalen.

Officiële opening van de school zal naar verwachting plaatsvinden in februari. Dan zijn alle werkzaamheden afgerond en de school helemaal in gebruik. Het algemene beeld is dat m.i.v. het komende schooljaar, de Kasemeni Primary School een van de betere scholen is van de county en daarmee een belangrijke bijdrage zal gaan leveren aan een beter toekomstperspectief voor de kinderen in het gebied.

Waterdam en groentetuin in Kasemeni en Naserian

Zoals boven beschreven, hebben we bij de scholen van Mzuri en Kasemeni een groente en fruittuin aangelegd (en keukens) om de kinderen te helpen om meer en beter voedsel te krijgen. De omvang van het droogte probleem en ook van het gebrek aan voldoende en gevarieerd eten was echter veel groter. Om deze reden is afgelopen jaar zowel in Kasemeni als in Naserian een groot water en groente project gedaan. De grond voor beide projecten werd om niet beschikbaar gesteld door de eigenaren. In Kasemeni ongeveer 1,5 ha en in Naserian iets meer dan 2 ha. Ongeveer 1/3^e deel van de oppervlakte is gebruikt om een groot waterbassin te graven, te weten ca 20.000 m3 opslag in Kasemeni en 30.000 m3 in Naserian. De dammen worden gevuld met water tijdens het regenseizoen. Direct naast de dammen is de grond onderverdeeld in gelijke delen (105 in Naserian en 50 in Kasemeni) en geschikt gemaakt voor tuinbouw volgens de principes van Syntropic AgroForestry, <https://agendagotsch.com/en/what-is-syntropic-farming/>. Dit is een duurzame manier van landbouw, waarbij geen kunstmest en bestrijdingsmiddelen nodig zijn. De stukken grond zijn toegewezen aan de families die het meest hulpbehoevend zijn. Deze dragen de verantwoordelijkheid over hun stuk en ze verbouwen hierop groente en fruit en betalen een geringe pacht. Voldoende voor eigen consumptie, maar ook nog om te verkopen. Ofwel: ze verdienen ook nog geld. Het hele terrein is omheind ter bescherming tegen loslopende koeien en geiten. Tegen de buitenkant staat een grote watertank (gevuld vanuit het bassin) om water te verkopen aan degenen die water nodig hebben voor huishoudelijk gebruik. Een tweede tank heeft water voor de irrigatie.

Iets meer dan 150 families (ofwel circa 1200 mensen) krijgen nu iedere dag een goede lunch. Daarnaast nog de mensen die nu dichtbij verse groente komen kopen, waarvan we geen aantallen kennen. En natuurlijk de vele mensen die water komen kopen aan het einde van het droge seizoen.

De pacht en de verkoop van water leveren geld op voor het opbouwen van een financiële buffer voor toekomstig onderhoud.

Beide projecten worden door de bevolking gezien als een enorm succes. Het leidt tot verbondenheid binnen de gemeenschap, de meest hulpbehoevende families worden geholpen, het leidt tot vermindering van het watertekort en verbetert de gezondheid.

De feedback van Sabine (de voorzitter van de Board of Management in Naserian): 'This project transformed our community. We went to school for the first time in our lives and now have developed to real and proud gardeners'. De feedback van Samuel (voorzitter van de BoM in Kasemeni): 'This project has improved the health of our members and their families. We have much more energy and feel healthier'.

Twee aandachtspunten kwamen naar voren: alleen door echt goed zaad te kopen kan een heel goede opbrengst worden gerealiseerd en de financiële buffer zal groter moeten worden voor het opvangen van mogelijke tegenvallers. Dit hebben we op beide plaatsen besproken en we zijn vol vertrouwen dat dit goed wordt opgepakt.

Een moeilijk moment was aan het einde van het bezoek bij het project in Naserian. Vier huilende vrouwen kwamen op ons af. Ze wonen ruim drie uur lopen van Naserian. Volgens hen stierven er dagelijks mensen in hun gemeenschap vanwege dorst. En op dat moment hadden we echt geen mogelijkheden om iets te doen. Tegelijkertijd geeft het veel inspiratie om door te gaan met ons werk en dit soort projecten.

De tuin en het bassin te Kasemeni. Nog voldoende water gelukkig.

Het project in Naserian. Hier is de watervoorraad minder omdat het regenseizoen bijna voorbij was toen het graven van het bassin klaar was. Ook zit er een kleine lekkage in de damwand. Het Ministerie van Water gaat dit probleem oplossen.

Beide projecten werden door Governor Fatuma Achani officieel geopend onder toeziend oog van diverse hoogwaardigheidsbekleders.

Links: bezichtiging van de tuin in Kasemeni, rechts de area Member of Parliament Mangele Chipwimondo, de Governor Fatuma Achani en de deputy Governor Chirema Kombo bij de Naserian tuin.

De opening bij het wateruitgifte punt van Naserian.

Sinaasappels

Ondertussen is het een goede gewoonte geworden dat we bij elk bezoek aan een school voor alle kinderen een sinaasappel uitreiken in plaats van snoep. Tijdens dit bezoek hebben we ruim 1800 sinaasappels uitgedeeld aan kinderen van de verschillende scholen. Iedere keer weer blij gezichten.

Uitgifte van sinaasappels op de school van Naserian.

Tablebanking in Kasemeni

We hadden de mogelijkheid om verschillende tablebanking (mikro-krediet) groepen die we eerder hebben geholpen te bezoeken en te horen hoe het ging.

De **Kasemeni Faith Group** heeft 10 leden. Ooit kregen ze een donatie waarvan ze een geit hebben gekocht. Later kregen ze nog eens vier geiten. Dat heeft ertoe geleid dat ze nu vijftien geiten hebben. De groep heeft niet de financiële middelen om periodiek geld in een potje te stoppen. Daarom doneren ze nu tweewekelijks allemaal een kuiken aan de groep. Het plan is om komend jaar enkele oudere geiten te verkopen, een paar geitjes bij te kopen en wat geld over te houden voor de individuele leden.

Tablebanking groep **Green Light**, for a better future had elf leden bij de start, nu nog 7. Ze wonen en leven in een echt ruraal gebied een eind buiten Kasemeni.

Ook zij kregen initieel voldoende geld voor het kopen van een geit en kregen er later nog vier bij. Ondertussen hebben ze twee jonge stierkalveren en nog acht geiten. De bedoeling van de stierkalveren is om ze volgend jaar te kunnen verhuren (samen met een ploeg die ze al hebben) aan boeren in de buurt die land omgeploegd willen hebben. Dit klinkt helemaal prima, uitstekende ondernemerszin. Echter: een risico: runderen kunnen minder gemakkelijk omgaan met droogte dan geiten. Dit waren ze zich bewust. Ondertussen regent het gelukkig in het gebied. Stephen, de voorzitter van de groep, was heel blij. You are the first mzungu visiting our village and you helped us with adding economic activity. Many thanks for this. (Noot: mzungu is Swahili voor blanke.)

De **Upendo Bandawacko Self Help Group** was heel blij met onze komst. We werden uitgenodigd om te kijken bij een partijtje 'leg-ball'. Een variant op voetbal. Een groot feest.

De vrouwen bleken geen eigen bal te hebben en mochten bij grote uitzondering de bal van de mannen gebruiken. Natuurlijk volgde aan het einde van de wedstrijd een cadeau, een bal uitsluitend te gebruiken door de vrouwen.

De groep is gegroeid van zeven naar veertien leden. De nieuwe leden hebben naar rato een entree fee betaald. Op dit moment heeft de groep twee stieren en twintig geiten, ze doen het dus voortreffelijk.

We kunnen dus concluderen dat het concept van table-banking heel goed werkt op kleine schaal. Het versterkt de samenwerking en kennisuitwisseling en ook de economische ontwikkeling van de deelnemers. Ondernemerschap werkt.

Kasemeni leaders

We hebben uitgebreid overleg gevoerd met de verschillende leiders van de gemeenschap. Zeven village-leaders, zes tribe-leaders en vier religious leaders. We hebben uitgebreid gesproken over het verschuiven van de focus van onze Stichting naar andere gemeenschappen. Gemeenschappen die er vergelijkbaar aan toe zijn dan Kasemeni vijf jaar geleden. Natuurlijk vonden ze dat jammer. Maar na het noemen van enkele voorbeelden, begrepen ze de keus helemaal. Wel was er de duidelijke vraag om regelmatig langs te komen voor eventueel advies en kleine hulp. Natuurlijk toegezegd, dit is helemaal in lijn met onze filosofie. De leiders zeiden toe hun verantwoordelijkheid op te pakken om de gemeenschap verder te brengen qua ontwikkeling.

Nieuwe weg Kasemeni - Naserian

Tijdens het laatste regenseizoen werden de twee bruggen in de weg van Kasemeni naar Naserian (en terug uiteraard) ernstig beschadigd door overstromingen. De weg was onbegaanbaar. Daarmee was ook de mogelijkheid verdwenen voor de inwoners van Naserian om de zorgpost van Kasemeni te bereiken. Meerdere bevallingen vonden plaats langs de kant van de weg. We kregen de mogelijkheid om een nieuwe weg aan te leggen rechtstreeks van Naserian naar Kasemeni. De grondeigenaren waren graag bereid om een stukje van hun grond over te dragen naar de gemeenschap voor dit doel. De zorgpost is nu weer goed bereikbaar.

Links een van de vernielde bruggen, rechts de nieuwe weg.

Bezoek aan Bang'a

In Bang'a hebben we uiteraard een bezoek gebracht aan **Annette Women Group** en hun kippenproject. De groep heeft een moeilijke periode achter de rug door het overlijden van een van de leden en een paar langer durende ziektegevallen. Dit is nu allemaal opgelost. Voorzitters Rehema en Christine zijn optimistisch dat de resultaten van het kippenproject weer op het juiste niveau komen.

Een ander groot project in Bang'a is een **waterbassin en groente project** zoals eerder beschreven in Kasemeni en Naserian. Dit project is al enkele jaren geleden uitgevoerd. Veel kleinschaliger (waardoor we hebben geleerd voor Kasemeni en Naserian). De opslagcapaciteit van het bassin is circa 6.000 m³ water. Het hele gebied van Bang'a leed ook erg onder de droogte, maar de dam heeft nog steeds water gelukkig. Er bleek een probleem te zijn met het aantal watertappunten ten behoeve van de irrigatie. Hier hebben we besloten een aantal tappunten toe te voegen en bijbehorende waterslangen te kopen, waardoor de hele tuin goed kan worden voorzien van water en optimaal kan worden benut.

Links: hard werken in de tuin, nog zonder de extra tappunten, rechts: nog steeds water in de dam.

Ook in Bang'a hebben we verschillende **table-banking groepen** bezocht.

De **Riziki groep** had ooit zestien geiten gekregen. Ze hebben er nu twintig omdat ze recent met goede prijzen er enkele hebben verkocht. De groep functioneert als groep goed. De vorige keer hebben we ze geholpen met de uitbreiding van het geitenhok. Ze hadden zich echter vergist in de kosten van de extra deur. Dat hebben we opgelost.

Links het nieuwe geitenhok, rechts het huis van een van de leden.

De **Mangoni Chicken Group** is bij kippen gebleven. Wel hebben ze ervoor gekozen om deels ook legkippen te gaan houden om dagelijks enkele eieren te hebben voor de leden. Gestaag ontwikkelt de groep zich verder.

De **Nehema Group** had ooit zestien geiten gekregen en hebben er nu 24. De vorige keer hebben we ze geholpen om het geitenhok te verplaatsen ivm een vertrokken lid. De groep gaf nu aan twee problemen te hebben. Het vertrokken lid wilde alsnog een deel van de geiten, een ander lid werd erg oud en ook blind waardoor hij niet meer de benodigde bijdrage kon leveren. We hebben samen met de groep enkele mogelijke oplossingen besproken met voor- en nadelen. De groep gaat nu op korte termijn hieruit een keuze maken.

We blijven actief om de gemeenschappen Bang'a en Kasemeni en omliggende gemeenschappen vooruit te helpen en perspectief te bieden. Projecten zijn ingebed in de gemeenschap, prioriteiten worden door de gemeenschap gesteld. Het grotere doel: mensen helpen zichzelf te helpen en de zelfredzaamheid te vergroten.

Dit kunnen we echter niet realiseren zonder uw steun. Grotere of kleine donaties, voor specifieke projecten of voor wat nodig is, worden zeer gewaardeerd.

Foundation Saidia Kwale
ING: NL61INGB0006412077
SWIFT/BIC: INGBNL2A

Mede namens de inwoners van Kasemeni en Bang'a: alvast heel, heel hartelijk dank!